

ponere over dette Spørgsmaal, er det mig meget kjærkomment at høre fra den høitærede Ministers Side; men ellers maa jo Spørgsmaalet komme til Afgjørelse her i denne Lov.

Brig: Til Trods for de mange Endringsforslag, der ere stillede til denne Lov, ere Forskjellighederne dog ikke saa særdeles store, at der jo nok er Haab om, at man vil kunne komme til en Overenskomst. Det vigtigste og meest omstridte Punkt er Spørgsmaalet om Pensionsretten for Lærereinder. Jeg troer, at den høitærede Minister har fuldstændig Ret i, at det ikke er Stedet her i denne Lov at gribe ind i de almindelig gjældende Bestemmelser om Pensionsforholdene. Spørgsmaalet er ikke, om det i Almindelighed er rigtigt at give Pension. Dette foreligger ikke her, og kan ikke drøftes her. Spørgsmaalet er kun, om det er rigtigt at fratage Lærereinderne Pensionsret, naar den bibeholdes for Lærerne. Lærernes Pensionsret er fremgaaet af en almindelig Overveielse af alle de Forhold, der herved maae tages i Betragtning. Ved en Lov som denne kan man ikke gaae ind paa en saadan Overveielse, og naar man desuagtet udstøder Pensionsretten, medens man dog optager de øvrige for Lærerne gjældende Lovgivningsbestemmelser, bliver man ubillig mod Lærereinderne. Det er denne Betragtning, der har ledet Udvalgets Mindretal til at fastholde Pensionsretten. Det er ogsaa fra en anden Side med Rette blevet bemærket, at man derved i Virkeligheden kun vilde vælte Pensionsbyrden fra Skolefonden over paa Communen, men da dette tilstrækkeligt er blevet uvilket, skal jeg ikke opholde mig derved. Det af det ærede Medlem for Aarhus stillede Forslag, der indskrænker Pensionsretten til ugifte Lærereinder, vil jeg kunne gaae ind paa, da det i det Væsentlige gaaer ud fra samme Anskuelse som Mindretallets Forslag. Det viser sig imidlertid heraf, hvad jeg allerede tidligere havde Formodning om, at det, som idetmindste hos Mange har fremkaldt Duffet om, at Lærereinder ikke skulle have Pension eller fast Ansættelse, er Frygten for de Vanskeligheder, Lærereinders Giftermaal kunne fremkalde. Jeg bragte det Spørgsmaal paa Bane i Udvalget, om det ikke vilde være rigtigt at optage i Lovens

den Bestemmelse, at kun ugifte Qvinder kunne ansættes som Lærereinder. Det forekommer mig, at det, at de gif ind i den gifte Stilling, var en saa fuldstændig Forandring af Livsforholdene og medførte saadanne Pligter, at det blev uforenligt med en Lærereinders Stilling. Dette fandt imidlertid ikke Bifald i Udvalget, og jeg har ikke noget Haab om, at det vil finde bedre Modtagelse i Thinget, og skal derfor ikke gjøre noget Forslag derom; man fandt, at det var for stærkt et Indgreb i de naturlige Retigheder. Jeg kan derfor meget vel slutte mig til det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem fra Aarhus (Mørk), nemlig, at Pensionsberettigelsen indskrænkes til de ugifte Lærereinder og med den Endring, som er foreslaaet af den høitærede Cultusminister. Det ærede Medlem fra Aarhus stillede det Spørgsmaal til Udvalget, hvorledes det havde forstaaet Lønningforholdene efter Loven af 8de Marts 1856 § 13. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke ret forstaaer Spørgsmaalet; Lovens af 1856 § 13 bestemmer, at Halvdelen af Lærerne skulle ansættes med en Løn af 300 Rd., 50 Tdr. Byg, Bolig for en gift Lærer og Brændsel, og den anden Halvdeel med mindre Løn og Bolig for en ugift Lærer og Brændsel. Dette er Hovedbestemmelsen i § 13. Idet man nu siger, at Lærereinderne stilles paa samme Fod som Lærerne, kun med den Forskjel, at der fradrages $\frac{1}{4}$, saa følger det af sig selv, at de omtalte Emolumenter maae beregnes i Penge og ligeledes formindstes med $\frac{1}{4}$; det er vist ofte Tilfældet, at Lærerne faae Bederlag i Penge istedetfor Bolig, hvorved Ordningen bliver saa meget lettere. Mig forekommer Afgjørelsen i den Henseende at være særdeles simpel; skulde der med Hensyn paa de Forandringer i Lønningbestemmelserne, der omtales i Slutningen af § 13, opstaae nogen Vanskelighed ved Beregningen, vil dette i de enkelte Tilfælde let kunne finde sin Afgjørelse ved den Forhandling mellem Ministeriet og Communalbestyrelsen, der stedse maa gaae forud, før den nævnte Forandring i Lønningbestemmelserne kan stee. Naar det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at, naar man ansatte Lønnen for Lærereinder til $\frac{1}{4}$ af Lærernes, saa vilde mange Lærereinder, som nu med Ministeriets Samtykke ere ansatte